

**Antalya BAM 11. Hukuk Dairesi E.2022/2198 K.2025/1439  
(26.12.2025)**

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

**T.C.**

ANTALYA

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

11.HUKUK DAİRESİ

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: Denizli 1.Asliye Ticaret Mahkemesi

KARAR TARİHİ: 17/06/2022

DAVANIN KONUSU: Menfi Tespit

GEREKÇELİ KARAR

YAZIM TARİHİ: 26/12/2025

İlk Derece Mahkemesinin kararı ve dosya içerisinde bulunan belgeler okunup incelendi.

Üye hakimin görüşü değerlendirildi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVACININ İDDİALARININ ÖZETİ:

Davacı vekili; davalının, müvekkili hakkında Denizli 1. İcra Müdürlüğü'nün ...Esas sayılı dosyası kapsamında alacak takibi başlattığını, müvekkilinin davayı e-devlete girdiğinde öğrendiğini, onun üzerine icra dosyasına vekalet sunulduğunu ve takibin öğrenildiğini, dayanağı senet olan icra takibinin haksız olduğunu, müvekkilinin davalının damadı olduğunu, müvekkilinin bir süredir kripto paralarla ilgilendiğini, bu paralarla bir miktar kazanç sağladığını, kazanç sağlamasından dolayı davalı ve davalının çocuklarının müvekkiline kripto para alması için 22.06.2020 tarihinde 115.500,00 TL, 11.07.2020 tarihinde de 50.000,00 TL olmak üzere toplam 165.500,00 TL'yi müvekkiline elden teslim ettiklerini, müvekkilinin bu paraları ... Türk borsasına yatırdığını ve daha sonra da ...Türk üzerinden .com"dan .. (.... kripto para) olarak yatırıldığını, müvekkili tarafından yatırılan bu paraların daha sonra davalı ve çocuklarının talebi doğrultusunda kısım kısım çekilerek davalıya gönderildiğini, müvekkilinin enpara hesabından 01.10.2020 tarihinde 26.000,00 TL ... hesabına, 01.10.2020 1.300,00 TL ... hesabına, 02.09.2020 tarihinde 28.000,00 TL ... hesabına, 02.09.2020 tarihinde 1.400,00 TL ... hesabına, 05.08.2020 tarihinde 20.400,00 TL ... hesabına, 05.08.2020 tarihinde 1.020,00 TL ... hesabına gönderildiğini, müvekkilinin davalının hesabına toplam 74.400,00 TL, davalının çocuğunun hesabına ise toplam 3.720,00 TL gönderdiğini, müvekkilinin davalıya ve davalının çocuğuna toplam 109.620,00 TL gönderdiğini, müvekkili tarafından davalı ve davalının çocuğundan alınan bedelin ....com'da ....kripto parası olarak durduğunu, müvekkilinin bu hesapta bulunan kripto parayı da davalıya devretmek istediğini ancak davalının bunu reddettiğini, hiçbir hukuki dayanağı olmayan bu senedin bir hükmü bulunmadığını, gerçekte böyle bir borç olmamakla birlikte davalı adına müvekkilinde kalan miktarla zamanında kripto para alımı yapıldığını, belli bir kısmın iade edildiğini, belli bir kısmın da şu anda da kripto para olarak bulunmakta olduğunu ve talep edildiği takdirde bu kripto paranın davalıya devredileceğini, icra takibine

konu olan senetten dolayı müvekkilinin borcu bulunmadığını, müvekkilinin kayınpederinden aldığı paraları hatır için davalı kayınpederi adına kripto para yatırımı yaptığını, bu yatırımın TL bazlı olarak zaman zaman artıp zaman zaman azalabilecek potansiyelde bir yatırım olduğunu, müvekkili ve davalı arasında herhangi bir borç ilişkisinin bulunmadığını, müvekkilinin eşi ile evliliklerinde problem yaşadığını ve Denizli 2. Aile Mahkemesi'nin ...Esas sayılı dosyası ile boşanma davası açıldığını, müvekkilinin eşi ile birlikte barışma ortamı oluştuğunda eşi ve davalının barışmak için 200.000,00 TL'lik senet verilmesini istediklerini, müvekkilinin eşi ile yaptığı Whatsapp görüşmelerinde bu hususun açıkça görüleceğini, eşine duyduğu güvenden dolayı davalıya(kayınpederine)200.000,00 TL'lik senet verdiğini, bu senedin müvekkilini tarafından tamamen evliliğini kurtarabilmek adına verildiğini, hukuki dayanağı olmayan bu senedin bir hükmü bulunmadığını bu nedenlerle taleplerinin kabulü ile davalı ile müvekkili arasında mevcut ve geçerli bir borcun (hukuki ilişkinin) bulunmadığının tespitini, fazlaya ilişkin haklarının saklı kalmak kaydıyla, bu dava sebebiyle uğramış oldukları zararların yasa gereği alacağın %20'sinden az olmamak kaydıyla kötü niyetli davalıdan alınarak müvekkiline verilmesini, vekâlet ücreti ve sair yargılama giderlerinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

#### DAVALININ SAVUNMALARININ ÖZETİ:

Davalı vekili; davanın yasal süre içerisinde açılmadığından dolayı reddine karar verilmesini talep ettiklerini, davanın Denizli 1. İcra Müdürlüğü'nün ... Esas sayılı dosyasında kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla yapılan takibin 10/04/2021 tanzim, 31/07/2021 ödeme tarihli, 200.000,00 TL bedelli senede ilişkin olduğunu, davacı yanın bahse konu senet için birbiriyle çelişir bir şekilde ödeme, senedin bedelsiz olduğu ve senedin hatır/teminat amacıyla verildiği savlarına dayandığını, davacı yanın iddialarının asılsız olduğunu, davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, dava kambyo senetlerinden kaynaklanmakta olup illetten mücerret olan senede karşı her türlü iddianın yazılı delille kanıtlanması gerektiğini, somut olayda bu yönde herhangi bir yazılı delil sunulmadığı sabit olup bu nedenle de davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, bononun ödeme vaadi niteliğinde bir kambyo senedi olup bağımsız borç ikrarını içerdiğini, senede karşı ileri sürülen her türlü iddianın yazılı delille ispatlanması gerektiğinin de kuşkusuz olduğunu, davaya konu 200.000,00 TL'lik senedin davacının müvekkilinden aldığı borca karşılık olarak düzenlendiğini, bahse konu senet hakkında hiç bir ödeme belgesinin sunulmadığının da izahtan vareste olduğunu, karşı yanın davaya konu senetten bağımsız olarak taraflar arasında çok önceye dayanan para alış ve kısmi ödemelerine dair, tarihleri ve tarafları uyumsuz dekontları mahkemeyi yanıltmak adına sunduğunu, dolayısıyla tarafları, tarihleri ve dayanakları örtüşmeyen dekontlara dayanılarak menfi tespit istenemeyeceğinin bariz olduğunu, karşı yanın müvekkilinin damadı olup müvekkilinin kızıyla sorunlu bir evlilik geçirdiğini, karşı yanın uzun yıllar boyunca düzenli bir iş ve gelir sahibi olmadığını, her fırsatta müvekkilinden borç aldığını ancak bunları ödemediğini, müvekkilinin ise kızının evlilik hayatında daha ağır sorunlar yaşamaması adına zaman zaman borçlar verdiğini, karşı yanın somut durumu çarpıtmaya ve gerçeği gizlemeye matuf beyanlarını kabul etmediklerini, illetten mücerret olan ve asıl borç ilişkisinden bağımsız soyut olan kambyo senedine karşı hiç bir somut delil sunulmaksızın menfi tespit talep edilmesindeki yegane gayenin borcu ödemekten haksız bir biçimde kaçınmak olduğunu, iyi niyet ve dürüstlük kuralına aykırı bu tutumun hukuk nazarında korunma olanağının da bulunmadığını, bu nedenlerle haksız açılan davanın usul ve esas yönünden reddini, asıl alacağın yüzde yirmisinden az olmamak üzere belirlenecek tazminatın davacıdan alınarak müvekkiline verilmesini, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

#### İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

Mahkemece; "... Bono, bağımsız borç ikrarını içeren bir senettir. Bu nedenle bir illete bağlı olması gerekmez ve kural olarak ispat yükü senedin bedelsiz olduğunu ileri süren tarafa aittir. Ancak senette borcun nedeni "mal" ya da "nakit" olarak belirtilmişse, davacının yazılı borç sebebine dayanmaya hakkı olacağından, ispat yükü bunun aksini ileri süren tarafa ait olacaktır (HMK'nın m. 191/1, TMK m. 6). Eğer yanlardan biri senet metninde yazılı kaydın doğru olmadığını söylüyorsa, buna senedin talili denmektedir. Bu anlamda talil, senet metninde açıklanan düzenleme (ihdas) nedenine aykırı beyanda bulunma anlamına gelmektedir ve bu hâlde ispat yükü kaydın aksini iddia edene ait olacaktır. Somut olayda, davalı taraf davaya konu bono karşılığı davacıya borç para verdiğini iddia ederek senet metninde yazan "nakden" ibaresine dayanarak yasal karineye dayanmakta; davacı taraf ise senet metnini talil ederek davaya konu senedi evliliğini kurtarmak amacıyla davalıya verdiğini, davalıya aslında herhangi bir borcu olmadığını iddia etmektedir. Bu durumda ispat yükü senet metninin talil ederek yasal karinenin aksini iddia eden davacı taraftadır. Davacı taraf, iddialarını ispat için tanık deliline başvurmuş ve mahkememizce davacının bildirdiği tanık dinlenmiş aynı zamanda davalı tarafça bildirilen tanıklar da dinlenmişlerdir. HMK'nın 190. maddesine göre; ispat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakiya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 6. maddesi gereğince de kural olarak herkes iddiasını ispat etmekle yükümlüdür. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Senette ispat zorunluluğu" başlıklı 200. maddesi; "(1) Bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri ikibinbeşyüz Türk Lirasını geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle ikibinbeşyüz Türk lirasından aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz. (2) Bu madde uyarınca senetle ispatı gereken hususlarda birinci fıkradaki düzenleme hatırlatılarak karşı tarafın açık muvafakatı halinde tanık dinlenebilir." hükmünü içermektedir. Aynı Kanun'un 203. maddesinde ise, senetle ispat zorunluluğunun istisnaları sayma yöntemiyle belirlenmiştir. Bunlardan biri de altsoy ve üstsoy, kardeşler, eşler, kayınbaba, kaynana ile gelin ve damat arasındaki işlemler olup, bu kişiler arasındaki işlemler miktar ve değerine bakılmaksızın tanıkla ispat edilebilir. Somut olayda, taraflar arasında damat-kayınpeder ilişkisi bulunması sebebiyle 6100 sayılı HMK'nın 203/1-a maddesi gereğince tanıklar mahkememizce dinlenmiş iseler de; taraflar damat-kayınpeder olsa da, aralarındaki ilişkiyi yazılı belgeye bağladıkları için, HMK'nın 201. maddesi hükmünce dava konusu olayda tanık beyanlarının hükme esas alınması olanaklı değildir. Bu bağlamda, senedin evliliğini kurtarmak amacıyla davalıya verildiğini, davalıya aslında herhangi bir borcu olmadığını davacının yazılı delillerle ispat etmesi gerektiğinin kabulü zorunludur. Nitekim davacı iddialarını ispat anlamında yemin deliline de dayanmış, mahkememizce davalıya usulüne uygun olarak yemin eda ettirilmiştir. En nihayetinde davacının dosyaya sunduğu deliller ile iddia ettiği hususu ispat edemediği görülmektedir. Bu nedenle davacının davasının reddine karar vermek gerekmiştir. Davalının İİK'nın 72/4 maddesi gereği davacıdan kötüniyet tazminatı talep ettiği anlaşılmış ise de İİK'nın 72/4 maddesi hükmü "...Dava alacaklı lehine neticelenirse ihtiyati tedbir kararı kalkar. Buna dair hükmün kesinleşmesi halinde alacaklı ihtiyati tedbir dolayısıyla alacağını geç almış bulunmaktan doğan zararlarını gösterilen teminattan alır. Alacaklının uğradığı zarar aynı davada takdir olunarak karara bağlanır. Bu zarar herhalde yüzde yirmiden aşağı tayin edilemez..." düzenlemesini içerir. Somut olayda davacı tarafça davada talep edilmiş herhangi bir ihtiyati tedbir talebi olmadığından ilgili maddenin uygulama alanı yoktur. Bu nedenle davalının da bu yöndeki talebinin reddine" karar verilmiştir.

#### İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:

Karara karşı, davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; davalının Denizli 1. İcra Müdürlüğü'nün ...Esas sayılı dosyası kapsamında kambiyo senedine dayalı takip başlattığını ancak ortada bir borç ilişkisinin bulunmadığını, söz konusu senedin teminat senedi olarak verildiğini, her ne kadar bu durumun davalı tarafça kabul edilmeyip söz konusu senedin müvekkiline borç olarak verildiği iddia edilmekteyse de bu durumun hayatın olağan akışına tamamen aykırı olduğunu, müvekkili ile davalı arasında damat- kayınpeder ilişkisinin bulunduğunu, müvekkilinin uzun yıllardır kripto para işiyle uğraştığını, söz konusu yatırımlar sayesinde de iyi bir kazanç elde ettiğini, davalının ise elinde bir miktar para olduğunu bu paraları kripto para borsasında değerlendirmek istediğini söylediğini, 22.06.2020 tarihinde davalı ve çocukları tarafından 115.500 TL, 11.07.2020 tarihinde de 50.000 TL olmak üzere toplamda 165.500 TL parayı müvekkiline elden teslim ettiklerini, davalı ve çocukları tarafından para verildiğine dair tanığının da dinlendiğini, müvekkilinin de söz konusu parayı ...Türk borsasına yatırdığını, davalının kısa süre içerisinde parasının katlanmamasına sinirlendiğini ve müvekkiline güvendiklerini belirterek paranın iadesini istediğini, daha sonra davalı ile çocuklarının talebi doğrultusunda paraların kısım kısım çekilerek davalı ve çocuklarının hesaplarına gönderildiğini, bu arada müvekkil ile eşi arasında problemlerin meydana gelmeye başladığını, boşanma davası açıldığını, davalı ile müvekkilinin eşinin dava dilekçesi ekinde de sundukları whatsapp yazışmalarında görüldüğü üzere 200.000 TL değerinde senet verilmesini istediklerini, müvekkilini de eşiyle aralarının düzelmesi adına söz konusu senedi verdiğini, ortada bir borç ilişkisi bulunmamakla birlikte söz konusu senedin teminat senedi olarak verildiğini, her ne kadar bu durum davalı tarafça kabul edilmeyip söz konusu senedin müvekkile borç olarak verildiği iddia edilmekteyse de bu durumun hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, taraflar arasında para nedeniyle bir münakaşa var iken taraflardan birinin diğer tarafa bu süreçte 200.000,00 TL değerinde borç vermesinin mantığa sığmadığını, yemin delilinin söz konusu uyuşmazlığı çözmeye elverişli bir delil olmadığını, mahkemeye sunmuş oldukları yazışmaların yazılı delil mahiyetinde olduğunu, kripto para borsasındaki karın da zararın da davalıya ait olduğunu, söz konusu senedin de bu mahiyette verildiğini, müvekkili tarafça paranın kısım kısım çekilerek davalı ve çocuklarına gönderildiğini, geri kalan kısmın ise kripto para olarak durduğunu, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılması gerektiğini istinaf sebepleri olarak ileri sürmüştür.

#### DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ve GEREKÇE:

Dava, kambiyo senedine dayalı icra takibi sonrasında açılan menfi tespit istemine ilişkindir.

Mahkemece yazılı gerekçeyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Dairemizce istinaf incelemesi, 6100 sayılı HMK'nın 355. madde hükmü uyarınca istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırı hususların olup olmadığı gözetilerek yapılmıştır.

Denizli 1. İcra Müdürlüğü'nün ...Esas sayılı takip dosyasının incelenmesinde; alacaklı ... tarafından borçlu ... aleyhine 200,00000 TL asıl alacak, 2.294,50TL işlemiş faiz, 600,00 TL komisyon olmak üzere toplam 202.894,52TL üzerinden takip başlatıldığı, takibe dayanak belgenin 10/04/2021 tanzim, 31/07/2021 ödeme tarihli, 200.000,00 TL bedelli senet olduğu anlaşılmıştır.

Kambiyo senedi alacağı kural olarak, uygun bir asıl borç ilişkisine, bir illî ilişkiye dayanır. Bir kambiyo senedi düzenleyip veren ve bu senedi alan herkes, bütün hukukî işlemlerin yapılmasına temel teşkil eden bir gayeye ulaşmak istemektedir. Kambiyo senedinden kaynaklanan talebin geçerliliği, temel ilişkiden kaynaklanan temel talebin ve bununla ilgili olarak taraflar arasında varılmış amaca ilişkin mutabakatın geçerliliğinden tamamen bağımsızdır.

Menfi tespit davasında İİK'nın 72. maddesi uyarınca ispat yükü kural olarak davacıdadır. Kıymetli evrak ilişkisinin varlığı halinde ispat yükü açısından değerlendirme yapıldığında; bonoda kural olarak ispat yükü senedin bedelsiz olduğunu iddia eden tarafa aittir. Ancak, bir defa bir mal alışverişine dayandığı "malen" kaydıyla ya da bir alacak borç ilişkisine dayandığı "nakten" kaydı ile senede yazılmışsa, artık buna uyulması gerekir. Bu kayıtların aksinin savunulması senedin ta'lili (sebebe, illete bağlanması) anlamına gelir ki, böyle bir durumda ispat yükü yer değiştirir. Senedi ta'lil eden, savını kanıtlamak yükümlülüğü altına girer.

Somut olayda, HMK'nın 200. maddesi gereğince senetle ispat zorunluluğu bulunmaktadır. HMK 201 maddesi gereğince senede karşı tanıkla ispat yasağı, HMK m.202 delil başlangıcının varlığı halinde tanık dinlenebileceği, HMK m.203 ise senetle ispat zorunluluğunun istisnaları düzenlenmiştir. Eldeki davada olduğu gibi HMK'nın 203/1-a maddesi uyarınca eski kayınpeder ve eski damat arasında görülen davada senede bağlanan alacak mevcut olduğundan senetle ispat kuralı geçerliliğini devam ettirir. (Yargıtay 11.HD'nin 06.06.2024 tarih 2023/1097 Esas 2024/4785 Karar sayılı ilamı)

Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; dava konusu senedin (bononun) kanuni şartları taşır vaziyette davacı keşideci tarafından imzalanarak nakden kaydı ile usule uygun olarak düzenlenip davalıya verildiği, senette mücerretlik ilkesinin geçerliliği karşısında davacının, davalının kızı ile arasındaki boşanma davasının varlığının işbu senedin düzenlenmesine mani olabilecek nitelikte olmadığı, davacı tarafça imza inkarında bulunulmadığı gibi senedin verilme sebebine dair davacının soyut iddialarının bulunduğu, bu soyut iddialar ile borçlu olunmadığının ileri sürüldüğü, HMK'nın 203/1-a maddesi kapsamında tanık beyanlarının hükme esas alınamayacağı, senedin teminat amaçlı verilmesine dair yazılı delil ve belgenin ibraz edilmediği, bonodan kaynaklanan borcun ödendiğine dair de bilgi, belge ve delil bulunmadığı gibi kambyo vasfı bulunan bono niteliğindeki uyuşmazlık konusu senet belli bir miktar borcu kayıtsız şartsız ödeme vaadini içerdiğinden davacının bononun bedelsiz kaldığını yazılı delille ispatlayamadığı, İlk Derece Mahkemesi tarafından verilen kararın isabetli olduğu anlaşılmakla aksine yönelik davacı istinaf sebepleri yerinde görülmemiştir.

Sonuç olarak; HMK m. 359/3 uyarınca; dosya kapsamındaki yazı, belge ve bilgilere, yasaya uygun gerektirici nedenlere, İlk Derece Mahkemesi kararının gerekçesinde dayanan delillerle, delillerin tartışılması sonucu maddi olay ve hukuki değerlendirmede usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığı, HMK m. 355/1. gereği incelemenin istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapıp, re'sen gözetilmesi gereken, kamu düzenine herhangi bir aykırılığın da bulunmadığı, kararın usul ve esas yönünden hukuka uygun olduğunun anlaşılmasına göre; davacı vekilinin istinaf itirazları yerinde görülmediğinden HMK m. 353/1-b-1. gereğince istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermek gerekmiş buna ilişkin aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

**HÜKÜM:**Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davacı vekilinin İlk Derece Mahkemesi kararına ilişkin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE,

2-492 Sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gerekli 615,40 TL maktu istinaf karar harcından peşin olarak yatırılan 80,70 TL harcın mahsubu ile bakiye 534,70 TL istinaf karar harcının davacıdan tahsili ile Hazineye GELİR KAYDINA, harç tahsil müzekkeresinin İlk Derece Mahkemesince YAZILMASINA,

3-Davacının istinaf başvurusu nedeniyle yapılan yargılama masraflarının kendi üzerinde BIRAKILMASINA,

4-Kullanılmayan istinaf gider avansının 6100 Sayılı HMK'nın 333. maddesi uyarınca İlk Derece Mahkemesince karar kesinleştiğinde ilgisine İADESİNE,

5-İstinaf incelemesi dosya üzerinden yapıldığından davalı lehine vekalet ücreti takdirine YER OLMADIĞINA,

6-Kararın Dairemiz tarafından taraflara TEBLİĞİNE,

Dair; dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda, 04/06/2025 tarih 7550 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 20. maddesi uyarınca parasal sınırların uygulanmasında davanın açıldığı tarihteki miktarı esas alınmak suretiyle 6100 Sayılı HMK'nın 361/1. maddesi gereğince Dairemiz kararının tebliğinden itibaren İKİ HAFTALIK süre içinde Yargıtay nezdinde temyiz kanun yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi. 26/12/2025

...